

Διαχείριση ιστορικού αποθέματος με χρήση εννοιολογικών μοντέλων και διασυνδεδεμένων δεδομένων. Το Αποθετήριο Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας (ΑΣΕΛΙς)

Παντελής Μπράττης

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης

pbrattis@gmail.com

Περίληψη

Η εισήγηση έχει ως στόχο να παρουσιάσει το πώς είναι εφικτή η υλοποίηση της διαχείρισης ιστορικού αποθέματος με τη χρήση εννοιολογικών μοντέλων και διασυνδεδεμένων δεδομένων, μέσω της παρουσίασης του [Αποθετηρίου Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας \(ΑΣΕΛΙς\)](#).

Στο πρώτο μέρος θα αναφερθούμε στις νέες επιστημονικές εξελίξεις που επέφεραν στον τομέα των Ιδρυμάτων Πολιτιστικής Κληρονομιάς ο σημασιολογικός ιστός, τα διασυνδεδεμένα δεδομένα, τα εννοιολογικά μοντέλα και οι οντολογίες.

Για την καλύτερη κατανόηση δυνατοτήτων και των προοπτικών που παρέχουν οι νέες εξελίξεις θα παρουσιάσουμε το *Αποθετήριο Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας*. Το *ΑΣΕΛΙς*, που υλοποιήθηκε στην ανοικτού κώδικα πλατφόρμα ReasonableGraph, είναι ένα project που προσπαθεί να μεταφέρει και να αποτυπώσει στον κόσμο των οντολογιών, τη γνώση που αναφέρεται σε μια περίοδο της ελληνικής ιστορίας, συγκεκριμένα στη δεκαετία του 1940.

Στόχος του *ΑΣΕΛΙς* ήταν το «κτίσιμο ενός διασυνδεδεμένου ψηφιακού κόσμου» που θα παρέχει πληροφορίες για τα πρόσωπα, τους φορείς, τα γεγονότα και τόπους που συνδέθηκαν με την ελληνική ιστορία παρέχοντας ταυτόχρονα σύνδεση και διαλειτουργικότητα μεταξύ βιβλιογραφικών, αρχειακών και μουσειακών πόρων που αναφέρονται σε αυτές τις οντότητες. Για την επίτευξη των ανωτέρω, το *ΑΣΕΛΙς* σχεδιάστηκε με βάση τα εννοιολογικά μοντέλα της οικογένειας του FRBR και του LRM, τους κανόνες περιγραφής RDA και εξειδικευμένες οντολογίες, που θα παρουσιάσουμε κατά την εισήγηση.

Η εισήγηση θα ολοκληρωθεί με μια σύντομη επίδειξη του *ΑΣΕΛΙς* και με τα συμπεράσματα από την υιοθέτηση εννοιολογικών μοντέλων και εφαρμογών για την οργάνωση και παρουσίαση αποθέματος που διαθέτουν τα Ιδρύματα Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες, Εννοιολογικά μοντέλα, Οντολογίες, Πολιτιστικό Απόθεμα, Ιδρύματα Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Historical inventory management through the utilization of conceptual models and linked data. The Greek Modern History Repository (ASEIIs)

Pantelis Brattis

University of West Attica. Department of Archives, Library Science and Information Systems

pbrattis@gmail.com

Abstract

The subject of the paper is to present the feasibility of our approach in managing and developing historical inventory through the utilization of conceptual models and linked data focusing in the case of the [Greek Modern History Repository \(ASEIIs\)](#).

The first section refers to the new scientific developments that were brought about in the areas of the Cultural Heritage Institutions by the semantic web, linked data, conceptual models and ontologies.

For the better understanding of the capabilities and perspectives that these new developments have to offer, the *Greek Modern History Repository (ASELIS)* will be presented. *ASELIS*, which is implemented on the open-source platform ReasonableGraph, is a project that tries to convey and capture in the world of ontologies, the knowledge that regards a period of the Greek history, and in particular of the 1940s.

The primary goal of *ASELIS* is to build a “complete linked digital world” that will offer information on the persons, organizations, events and places that are associated with Greek history, providing at the same time linkage and interoperability between bibliographic, archival and museum resources that refer to these entities. For achieving the latter, *ASELIS* was designed based on the conceptual models of the FRBR family and LRM, description rules RDA and special-purpose ontologies, which will be explained in the presentation.

The presentation will be completed by a short demonstration of *ASELIS* and with the conclusions from adopting conceptual models and applications for the organization and presentation of the inventory that Cultural Heritage Institutions have.

KEYWORDS: Digital Humanities, Conceptual models, Ontologies, Cultural Inventory, Cultural Heritage Institutions

1. Λίγα λόγια για τα σημασιολογικά δεδομένα και τα Digital Humanities

Τα τελευταία χρόνια υπάρχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον σε παγκόσμιο επίπεδο για την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, μέσω της χρήσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας. Προς αυτή την κατεύθυνση συμβάλλουν η πλήρη επικράτηση του διαδικτύου ως μέσο διακίνησης και συμμετοχής στη διαμόρφωση της πληροφορίας, η οργάνωση πληροφοριών με βάση διεθνή πρότυπα και κανόνες καθώς και η ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων και ψηφιακών αποθετηρίων που περιέχουν πολιτιστικό απόθεμα.

Η μετάβαση του Παγκόσμιου Ιστού (World Wide Web) σε Σημασιολογικό Ιστό (Semantic Web) (T. Berners-Lee, May 2001) με τη χρήση των οντολογιών, που είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για τον εννοιολογικό προσδιορισμό ενός επιστημονικού πεδίου, αποτέλεσε ένα σημαντικό ορόσημο στον τρόπο οργάνωσης και διαχείρισης της πληροφορίας. Οι οντολογίες επιτρέπουν τον διαμοιρασμό της πληροφορίας και τη διαλειτουργικότητα ανάμεσα στα πληροφοριακά συστήματα που διαθέτουν μεταδεδομένα (M. Paolucci, 2002) και αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη υπηρεσιών διασυνδεδεμένων δεδομένων (Linked Data).

Η υλοποίηση των παραπάνω εξελίξεων στον χώρο των ανθρωπιστικών επιστημών αφορά αυτό που ονομάζουμε *Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες (Digital Humanities)* και ορίζεται ως ο κλάδος των ανθρωπιστικών επιστημών που συνδυάζει τις παραδοσιακές επιστήμες του ανθρώπου (όπως είναι η ιστορία, η φιλολογία, η κοινωνιολογία, κλπ.) με τη μεθοδολογία των νέων τεχνολογιών.

Σε αυτή την εργασία, θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε τον τρόπο υλοποίησης και λειτουργίας ενός ψηφιακού αποθετηρίου που σχετίζεται με τις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες, του *Αποθετηρίου Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας (ΑΣΕΛΙΣ)*.

2. Η βιβλιογραφία του Ελληνικού Εμφυλίου και η διαχείριση των μεταδεδομένων

Το 2014, στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών του τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου που συμμετείχα, ανέλαβα να εκπονήσω μια διπλωματική εργασία που είχε ως θέμα τη βιβλιογραφία του ελληνικού εμφυλίου πόλεμου 1945-1949. Καθώς άρχισα να διαμορφώνω το πλαίσιο της έρευνας μου και λαμβάνοντας υπόψη την εκπαιδευτική διαδικασία του μεταπτυχιακού κατέληξα σε μια σειρά από παραδοχές, σε σχέση με το τι θα έπρεπε να κάνω. Οι σημαντικότερες από αυτές ήταν:

(α) Δεν θα δημιουργούσα ένα απλό βιβλιογραφικό κατάλογο παράθεσης έργων για τον ελληνικό εμφύλιο. Ένας τέτοιος κατάλογος είναι χρήσιμος, αλλά δεν θα επαρκούσε για τα πλαίσια του μεταπτυχιακού.

(β) Θα πραγματοποιούσα έρευνα ώστε να εντοπίσω τα βιβλιογραφικά έργα που αναφέρονταν στον εμφύλιο και θα προσπαθούσα να παρουσιάσω στοιχεία για το πώς εξελίχθηκε η βιβλιογραφική παραγωγή στην Ελλάδα καθώς και το πώς οι πολιτικές εξελίξεις επηρέασαν το περιεχόμενο της βιβλιογραφικής παραγωγής όλα αυτά τα χρόνια.

(γ) Παράλληλα, θα προσπαθούσα να εισχωρήσω στα περιεχόμενα των βιβλιογραφικών έργων αλλά και των ανθρώπων που τα είχαν δημιουργήσει για να παρουσιάσω στοιχεία που δεν ήταν άμεσα διαθέσιμα και απαντούσαν σε ερωτήματα του τύπου πόσα από τα βιβλία αυτά είναι μονογραφίες ή συλλογικά έργα, πόσα είναι προσωπικές αφηγήσεις ανθρώπων που έζησαν τα γεγονότα, πόσα είναι επιστημονικά, ποιοι από τους συγγραφείς είχαν βιωματική σχέση με την εποχή αυτή, πόσοι ανήκαν στην αριστερά και πόσοι στις εθνικές δυνάμεις, κλπ.

Έπρεπε λοιπόν η εργασία μου να ακολουθήσει μια μεθοδολογία, η οποία θα παρουσίαζε το πώς καταγράφηκε και ερμηνεύτηκε ο εμφύλιος στον «κόσμο» των εκδόσεων από το 1945 μέχρι και το 2016. Σε αυτό το σημείο με απασχόλησαν διάφορα μεθοδολογικά ζητήματα, τα κυριότερα από αυτά ήταν:

(α) Θα καταγραφούν στη βιβλιογραφία τα έργα ή οι εκδόσεις τους; Η συνηθισμένη πρακτική αφορούσε την καταγραφή των εκδόσεων, όταν αυτές ακολουθούσαν κάποιους κανόνες (π.χ. έκδοση από διαφορετικό εκδότη). Η πρακτική όμως αυτή δεν θα μπορούσε να απαντήσει με πραγματικά στοιχεία σε ζητήματα που έθετε η έρευνα, όπως για παράδειγμα στο ερώτημα πόσα από τα έργα είναι βιωματικά και πόσα επιστημονικά, επειδή θα προσμετρούνταν σε αυτή την ανάλυση οι πολλαπλές εκδόσεις. Στη λύση αυτού του προβλήματος συνέβαλε η υιοθέτηση της βασικής αρχής του εννοιολογικού μοντέλου FRBR¹, με τον διαχωρισμό των έργων (Work) και των εκδόσεων (Manifestation). Ο διαχωρισμός αυτός θα βοηθούσε στην επεξεργασία του υλικού και στο να δώσω απαντήσεις σε πολλαπλά ερωτήματα που είτε αφορούσαν τα έργα είτε τις εκδόσεις.

(β) Ποιες άλλες πληροφορίες μπορούσαν να αντληθούν από τα έργα που να παρουσιάζουν ερευνητικό ενδιαφέρον; Κατέληξα ότι παρουσιάζαν ενδιαφέρον πληροφορίες που αφορούσαν τη μορφή των έργων (όπως αν είναι μονογραφίες ή συλλογικά έργα προσώπων ή φορέων), τον τύπο των έργων (όπως αν είναι βιωματικά έργα ή επιστημονικές εργασίες), τη χρονολογική κάλυψη των έργων (όπως αν τα έργα αναφέρονται αποκλειστικά στην περίοδο του εμφυλίου ή και σε περιόδους πριν ή

---

¹ Πρόκειται για το εννοιολογικό μοντέλο της IFLA Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR), του οποίου η πρώτη έκδοση κυκλοφόρησε το 1997. Δείτε περισσότερα στο https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr/frbr_2008.pdf

μετά) και την πολιτική υποστήριξη των έργων (όπως αν υποστήριζαν τις εθνικόφρονες δυνάμεις ή την αριστερά).

(γ) Ποιες αντίστοιχες πληροφορίες για τα πρόσωπα θα παρουσίαζαν ενδιαφέρον; Κατέληξα ότι παρουσίαζαν ενδιαφέρον πληροφορίες που αφορούσαν τα πρόσωπα που είχαν βιωματική σχέση με τα γεγονότα, ώστε να απαντηθούν ερωτήματα του τύπου πόσοι από τους δημιουργούς είχαν βιωματική σχέση, πόσοι από αυτούς συμμετείχαν στα γεγονότα και με ποια παράταξη, πόσοι ήταν παιδιά – έφηβοι εκείνη την εποχή, από ποιές γεωγραφικές περιοχές προερχόταν, ποια ήταν η προσωπική πορεία των υποστηρικτών της αριστεράς κατά τη διάρκεια του εμφυλίου αλλά και τα πρώτα μετεμφυλιακά χρόνια και ποια ήταν η προέλευση των υποστηρικτών της εθνικοφροσύνης.

Θεώρησα ότι η συλλογή στοιχείων για τα παραπάνω ερωτήματα θα βοηθούσε στο να απαντήσω στο βασικό ερώτημα της εργασίας μου που ήταν το πώς οι κατά καιρούς πολιτικές εξελίξεις επηρέασαν το τι γράφτηκε και το πώς ερμηνεύτηκε κατά καιρούς ο εμφύλιος στην Ελλάδα.

Αφού προσδιορίστηκαν τα παραπάνω ζητήματα, προχώρησα στον ακριβή ορισμό των ερωτημάτων της έρευνας και δημιούργησα τοπικής διάστασης ταξινομίες (taxonomy), ώστε να υπάρχει μια συστηματική και ενιαία οργάνωση των πληροφοριών που θα κατέγραφα κατά τη διάρκεια της έρευνας.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε έλεγχος εντοπισμού σχετικού υλικού μέσα από βιβλιογραφίες, ηλεκτρονικούς καταλόγους, βιβλιογραφικές αναφορές, μηχανές αναζήτησης, κλπ. Ακολούθησε η καταγραφή και η ομαδοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας, που έγινε σε ένα Excel, κάτι που δημιούργησε διάφορα προβλήματα στη διαχείριση των δεδομένων αλλά και καθυστερήσεις στην επεξεργασία και ομαδοποίηση των αποτελεσμάτων.

Τα αποτελέσματα της έρευνάς μου παρουσιάστηκαν στη δημοσιευμένη σχετική μεταπτυχιακή εργασία (Παντελής Μπράττης, 2016)². Στη βιβλιογραφία για τον ελληνικό εμφύλιο περιέχονται 1.935 εκδόσεις που αφορούσαν 1.710 βιβλιογραφικά έργα και 225 επανεκδόσεις ή ανατυπώσεις αυτών. Από αυτά τα έργα τα 1.412 είχαν δημιουργηθεί από 1.102 φυσικά πρόσωπα, 869 εκ των οποίων είχαν βιωματική σχέση με τον εμφύλιο.

3. Προβληματισμοί (μετά την ολοκλήρωση της έρευνας)

Με την ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής εργασίας, δημιουργήθηκαν νέοι προβληματισμοί που σχετίζονταν με τη δυνατότητα αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας που είχα πραγματοποιήσει.

---

² Δείτε την εργασία στο ψηφιακό αποθετήριο «Πάνδημος» της βιβλιοθήκης του Παντείου στη διεύθυνση

<http://pandemos.panteion.gr/index.php?op=record&type=0&q=%CE%9C%CF%80%CF%81%CE%A%CF%84%CF%84%CE%B7%CF%82&page=1&scope=0&lang=el&pid=iid:17596>

Τα χιλιάδες δεδομένα που είχα συλλέξει και σχετίζονταν με τον εμφύλιο βρίσκονταν «φυλακισμένα» μέσα στα λογιστικά φύλλα του Excel, χωρίς δυνατότητα προβολής και αξιοποίησής τους, όχι μόνο από τρίτους αλλά και από εμένα που τα είχα συλλέξει. Οι αναγνώστες της εργασίας μου μπορούσαν να δουν μόνο πίνακες με συγκεντρωτικά στοιχεία και κείμενα ερμηνείας αυτών των στοιχείων, αλλά δεν μπορούσαν να περιηγηθούν μέσα στα δεδομένα που είχα συλλέξει. Μια πιθανή λύση θα ήταν η παράθεση του συνόλου των έργων και εκδόσεων και η δημιουργία δεκάδων ευρετηρίων που θα παρέπεμπαν σε αυτά. Η λύση όμως αυτή ήταν αδύνατη για τα πλαίσια ενός μεταπτυχιακού αλλά και στατική καθώς δεν θα μπορούσε να ενημερώνεται για αλλαγές στα συλλεγόμενα δεδομένα, που μπορεί να οφείλονταν σε λάθος στοιχεία ή σε προσθήκες υλικού που δεν είχα εντοπίσει κατά την έρευνα. Επίσης, δεν θα μπορούσε να είναι συνδυαστική και να απαντά σε ερωτήματα του τύπου, θέλω έργα που έχουν γραφτεί τη δεκαετία του 1950, είναι βιωματικά και έχουν δημιουργηθεί από υποστηρικτές της αριστεράς.

Σε αυτό το χρονικό σημείο, τέθηκε ο προβληματισμός της σταδιακής συνέχισης του έργου για τις εκδόσεις που θα κυκλοφορούσαν μετά το 2016. Ήταν δυνατό να συνεχίσω να συγκεντρώνω στοιχεία για τον εμφύλιο που αφορούσαν νέα έργα ή έργα που δεν είχα βρει στα πλαίσια της έρευνας μου; Μέσα στο περιβάλλον του excel αυτό θα ήταν αδύνατο. Άρα οποιαδήποτε μεταγενέστερη έρευνα για τη βιβλιογραφία του εμφυλίου θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί σε νέα βάση, αξιοποιώντας βέβαια τα συλλεγμένα μεταδεδομένα.

Η νέα βάση αφορούσε τη δημιουργία ενός ψηφιακού αποθετηρίου, το οποίο θα έπρεπε να μπορεί:

- (α) να διαχειριστεί και να αξιοποιήσει τα συλλεγμένα μεταδεδομένα,
- (β) να διαχειριστεί πιθανές επεκτάσεις της βιβλιογραφίας,
- (γ) να συλλέγει πληροφορίες και για εκτός βιβλιογραφικού τύπου έργα (όπως συμβολές σε συλλογικά έργα, κινηματογραφικά έργα, αρχαιακό υλικό κλπ.),
- (δ) να αναπτύξει πληροφορίες και μεταδεδομένα για πρόσθετες οντότητες που σχετίζονται με την ιστορία (όπως γεγονότα, έννοιες, αντικείμενα και περιοχές),
- (ε) να υποστηρίζει της τοπικής διάστασης ταξινομίες που αφορούν τον εμφύλιο και να μπορεί να διαχειριστεί πιθανές επεκτάσεις τους,
- (στ) να επεκταθεί σε προγενέστερες ή μεταγενέστερες χρονικές περιόδους της ελληνικής ιστορίας,
- (ζ) να αποτελέσει μοντέλο ανάπτυξης ψηφιακών αποθετηρίων που σχετίζονται με τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες

(η) να αποτελέσει εργαλείο διαχείρισης των μεταδεδομένων του έργου ενός ερευνητή, με δυνατότητες ιδιωτικής και δημόσιας προβολής αυτών των δεδομένων και συνδυασμού τους με τα γραπτά αποτελέσματα της έρευνας.

Με λίγα λόγια θα έπρεπε να υλοποιήσουμε ένα αποθετήριο το οποίο θα βασίζεται στις αρχές και έννοιες αυτού που ονομάζουμε *Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες (Digital Humanities)*.

4. Ψηφιακή Συλλογή ΑΣΕΛΙς

Στις αρχές του 2016 στα πλαίσια της συμμετοχής μου στην ανάπτυξη της ανοικτού κώδικα πλατφόρμας *ReasonableGraph*³ αποφασίσαμε, με την ομάδα ανάπτυξης της πλατφόρμας, να προχωρήσουμε στην υλοποίηση του *Αποθετηρίου Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας (ΑΣΕΛΙς)*⁴, ως ένα πιλοτικό project που έχει ως στόχο τη δημιουργία Ψηφιακών Συλλογών που θα διαχειρίζονται πολιτιστικό απόθεμα μέσω της χρήσης εννοιολογικών μοντέλων και οντολογιών.

Ως άμεσος στόχος ορίστηκε η δημιουργία ενός πλήρους τεκμηριωμένου αποθέματος που θα αναφέρεται στην περίοδο του εμφυλίου, στα γεγονότα που προηγήθηκαν αλλά και στα γεγονότα που τον ακολούθησαν και σχετίζονται με αυτόν. Ως απώτερος στόχος τέθηκε η δημιουργία ενός ενοποιημένου και ολοκληρωμένου αποθετηρίου πληροφοριακών πηγών για τη σύγχρονη ελληνική ιστορία.

Η καταγραφή των μεταδεδομένων που περιέχονται στο *ΑΣΕΛΙς* βασίζεται στο εννοιολογικό βιβλιογραφικό μοντέλο LRM⁵ το οποίο αποτελεί την ενοποίηση των τριών μοντέλων της οικογένειας του FRBR⁶ (Pat Riva, Patrick Le Bœuf, Maja Žumer, 2017) καθώς και στους νέους κανόνες RDA⁷ (Μαρία Ασλανίδη, 2017). Με βάση αυτά, τα μεταδεδομένα εντάσσονται σε συγκεκριμένες οντότητες (entities) που περιέχουν ιδιότητες - πεδία (attributes) και που διασυνδέονται μεταξύ τους μέσω των σχέσεων (relations). Στο *ΑΣΕΛΙς* υπάρχουν 3 ειδών ομάδες οντοτήτων. Οι οντότητες που σχετίζονται με τα πνευματικά ή καλλιτεχνικά δημιουργήματα της ανθρώπινης δραστηριότητας, δηλαδή το Work (Έργο), το Expression (Έκφραση), το

³ Δείτε περισσότερα για την πλατφόρμα *ReasonableGraph* στη διεύθυνση <https://reasonablegraph.org/> (προσπελάθηκε 29/10/2018)

⁴ Δείτε το αποθετήριο *ΑΣΕΛΙς* στη διεύθυνση <http://www.greekhistoryrepository.gr/?lang=el> (προσπελάθηκε 29/10/2018)

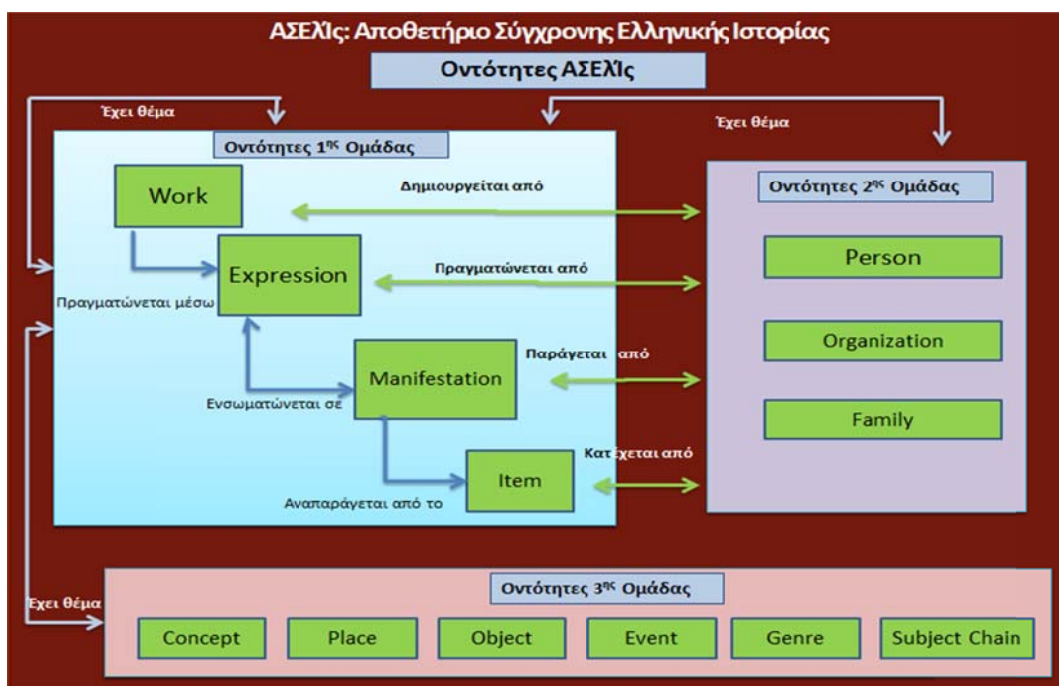
⁵ Δείτε το εννοιολογικό μοντέλο Library Reference Model (LRM) στη διεύθυνση <https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr-lrm/ifla-lrm-august-2017.pdf> (προσπελάθηκε 29/10/2018)

⁶ Τα τρία μοντέλα της οικογένειας του FRBR είναι το Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR), το Functional Requirements for Authority Data (FRAD) που μπορείτε να δείτε στη διεύθυνση https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frad/frad_2013.pdf και το Functional Requirements for Subject Authority Data (FRSAD) που μπορείτε να δείτε στη διεύθυνση <https://www.ifla.org/files/assets/classification-and-indexing/functional-requirements-for-subject-authority-data/frsad-final-report.pdf> (προσπελάθηκε 29/10/2018)

⁷ Οι Resource Description and Access (RDA) είναι το νέο πρότυπο περιγραφής πόρου και πρόσβασης που δημοσιεύθηκαν από το 2013 και αντικαθιστούν τους Αγγλοαμερικανικούς Κανόνες Καταλογογράφησης AACR. Δείτε περισσότερα για τους RDA στη διεύθυνση <http://www.rda-rsc.org/> (προσπελάθηκε 29/10/2018)

Manifestation (Έκδοση) και το Item (Αντίτυπο). Οι οντότητες που σχετίζονται με τους δημιουργούς των παραπάνω οντοτήτων, δηλαδή το Person (Πρόσωπα), το Organization (Οργανισμοί) και το Family (Οικογένειες). Και οι οντότητες που σχετίζονται με το θεματικό περιεχόμενο των δημιουργημάτων, δηλαδή το Concept (Έννοια), το Object (Αντικείμενο), το Genre (Είδος), το Place (Τόπος), το Event (Γεγονός) και Subject Chain (Θεματική επικεφαλίδα).

Εικόνα 1: Τύποι οντοτήτων που υποστηρίζει το ΑΣΕΛΙΣ

Στο ΑΣΕΛΙΣ, ακολουθώντας τις αρχές που ορίζει το εννοιολογικό μοντέλο LRM, δεν δίνουμε βαρύτητα στην ανάπτυξη μεταδεδομένων που αφορούν μόνο το έργο ή την έκδοση. Όλες οι οντότητες αποτελούν ισότιμες πηγές πληροφόρησης και δημιουργούνται για αυτές πλήρη μεταδεδομένα. Για παράδειγμα, το νησί της Σάμου, είναι μια οντότητα Place, στην οποία καταχωρήσαμε βασικές πληροφορίες (καθιερωμένο όνομα οντότητας, γλώσσα, πληροφοριακά στοιχεία για οντότητα, κλπ.). Παράλληλα, η οντότητα Σάμος διασυνδέεται με άλλες οντότητες Place (που είτε ανήκουν σε αυτή είτε αυτή ανήκει), Work (που αναφέρονται στον τόπο), Manifestation (που εκδόθηκαν στον τόπο), Organization (που ιδρύθηκαν ή έδρασαν εκεί), Person (που γεννήθηκαν, έδρασαν ή πέθαναν στο νησί), Event (που έγιναν στον τόπο) κλπ.⁸

⁸ Δείτε τη σχετική οντότητα στη διεύθυνση <http://www.greekhistoryrepository.gr/archive/item/1466>

Σάμος (Νησί)	
Είδος οντότητας	Περιοχή
Γλώσσα οντότητας	Ελληνικά
Τύπος	Ελληνικά νησιά
Περιλαμβάνει	Καρλόβασι (Σάμος) Μυτιληνιοί (Σάμος) Κοντακίκα (Σάμος) Βουρλιώτες (Σάμος) Μαραθόκαμπος (Σάμος) Άρβανίτες (Πάνδροσος Σάμου) Άγιος Κωνσταντίνος Σάμου Βαθύ Σάμου Άμπελος Σάμου Καστανιά Σάμου Πλάτανος (Σάμος) Σταυρινήδες Σάμου
Περικλείεται	Σάμος (Νομός) Βορειοανατολικού Αιγαίου, Νησιά του Αιγαία, Νησιά του
Πληροφοριακά στοιχεία	<p>Η Σάμος είναι ελληνικό νησί του ανατολικού Αιγαίου περί το μέσον αυτού και ανατολικά του Ικαρίου πελάγους και ανήκει στον ομώνυμο νομό Σάμου. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, έχει 32.974 κατοίκους. Το νησί είναι σήμερα γνωστό για το γλυκό μοσχάτο κρασί του «Νέκταρι», την οργιώδη βλάστηση και τα τουριστικά αξιοθέατά του, αλλά και για τις προσωπικότητες που παρέχει στην ελληνική ιστορία, όπως τον Πυθαγόρα, τον φιλόσοφο Επίκουρο, τον αστρονόμο Αρίσταρχο που φέρεται να σχεδίασε τον πρώτο ηλιοκεντρικό χάρτη και άλλους. Επίσης εκεί παρήχθησαν τα πρώτα χάλκινα αγάλματα και τα αγάλια της Σάμου ήταν ξακουστά το 550 π.Χ. Το Ηραίο έχει ανακηρυχθεί Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.</p> <p>— Wikipedia</p>
Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδας	779979 — Σάμος (Νησί)
Wikidata	Q156882 — Πατήστε εδώ
GeoNames	254114 — Πατήστε εδώ
VIAF	159286977 (Geographic) — Samos (Greece)
Πηγή καταλογογράφησης	Original: - Rules: RDA
🔍 Εκδόσεις με τόπο έκδοσης "Σάμος (Νησί)" (2)	
Έργα με αυτή τη γεωγραφική κάλυψη	
<p>M' αλώνιχα μάτια... : παιδικές και ειρηνικές μνήμες από την κατοχή, την αντίσταση και τον εμφύλιο στη Σάμο (1940-1950) Περιέχει τις εισηγήσεις - συμβολές: M' αλώνιχα μάτια Απ' τα θρανία στο βουνό Ο αντάρτης γιατρός Η εγχείρηση "Είμαστε μαθητές" Μετρώντας κοινά "Έρχονται οι αιχμάλωτοι αντάρτες" Ο πατέρας "Έν ονόματι του Βασιλέως..."</p>	
<p>Χριστινίδη-Χριστοδούλου, Έπη, Γιάννης Μαλαγάρης</p>	
Φορείς/Πρόσωπα με δραστηριότητα στον τόπο	
<p>Μαλαγάρης, Γιάννης (1908-1949)</p>	
<p>Ειδικόν Τάγμα Αξιωματικών (ΕΤΑΣ) Μακρονήσου</p>	
<p>Χατζηγεωργίου, Σταύρος [Γαλάνης] (1904-1993)</p>	

Εικόνα 2: Παράδειγμα οντότητας Place με πλήρη ανάπτυξη

Αντίστοιχες σχέσεις και διασυνδέσεις υποστηρίζονται σε όλες τις οντότητες που περιέχονται στο *ΑΣΕΛΙς*, οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα διαρκούς μετακίνησης στις διασυνδεδεμένες οντότητες χωρίς περιορισμούς. Ας δούμε ένα παράδειγμα, που παρουσιάζει το πώς το *ΑΣΕΛΙς* διαχειρίζεται ένα γεγονός, όπως αυτό που αφορά τη δολοφονία του Αμερικανού δημοσιογράφου *George Polk* το 1948. Το γεγονός αυτό έχει δημιουργήσει ένα Event με επικεφαλίδα «Υπόθεση Πολκ (Μάιος 1948)». Συνδέεται με ένα τόπο (Place) που έγινε το γεγονός (*Θεσσαλονίκη*), με τα πρόσωπα που συμμετείχαν σε αυτό (*Polk* και *Στακτόπουλος*) καθώς και με τα έργα (Work) που ασχολούνται με αυτό το γεγονός⁹.

⁹ Δείτε τη σχετική οντότητα στη διεύθυνση <http://www.greekhistoryrepository.gr/archive/item/8687>

Υπόθεση Πολκ (Μάιος 1948)	
Είδος οντότητας	Γεγονός
Τόπος γεγονότος	Είσα γεγονότος του ελληνικού εμφυλίου
Ημερομηνία έναρξης	Μάιος 1948
Τόπος	Θεσσαλονίκη
Εμπλεκόμενοι	Polk, George (1913-1948) - Στακτόπουλος, Γρηγόρης (1910-1998)
Γλώσσα οντότητας	Ελληνική
Πληροφοριακά στοιχεία	

Η υπόθεση Πολκ αφορά τη δολοφονία του αμερικανού δημοσιογράφου George Polk στη Θεσσαλονίκη τον Μάη του 1948. Ο Πολκ είχε πάει στη Θεσσαλονίκη με σκοπό βρει συνδέσμους που θα τον οδηγούσαν στα βουνά που βρίσκονταν το Αρχηγείο του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας (ΔΣΕ) για να συναντήσει τον Μάρκο Βαφειάδη. Στις 8 Μαΐου ο Πολκ εξοφάνστηκε από το ξενοδοχείο που διέμενε και βρέθηκε νεκρός στις 16 Μαΐου στον θερμιακό κόλπο.

Μετά από έρευνες της Αστυνομίας για τη δολοφονία κατηγορήθηκαν τα στελέχη του ΚΚΕ Αδών Μουζενίδης και Βαγγέλης Βασιλάς και για συνενγία ο δημοσιογράφος της εφημερίδας «Μακεδονία» και ανταποκριτής του «Ρόιτερ» στη Θεσσαλονίκη Γρηγόρης Στακτόπουλος. Η δίκη έγινε την Άνοιξη του 1949 και είχε ως αποτέλεσμα την ερήμην θανατική καταδίκη των δύο μελών του ΚΚΕ και την καταδίκη σε ισόβια του Στακτόπουλου.

Οι αντιρρήσεις του Στακτόπουλου, σε σχέση με την αμολογία της συνεσχής του, καθώς και άλλα ευρήματα, όπως το ότι ο Μουζενίδης ήταν ήδη νεκρός την ημέρα της δολοφονίας του Πολκ, οδήγησαν στην αμφισβήτηση της απόφασης και σε αιτήματα επανεξέτασης της υπόθεσης, που όμως δεν έγιναν ποτέ δεκτά από τις δικαστικές αρχές.

Σχετικές ιστοσελίδες	Wikipedia
Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδας	312662 — Υπόθεση Πολκ
Πηγή καταλογογράφησης	Original: AltSol Company. - Rules: RDA

Εκδόσεις με θέμα "Υπόθεση Πολκ (Μάιος 1948)"

Θεματική επικεφαλίδα έργων	
Αναστασιάδης, Γιώργος Ολ. Τα παλιμψήστα του αίματος	
Γρηγοράτος, Διονύσης. Ο φάκελος Πολκ στον αέρα	
Μόδης, Γεώργιος Χ. Τέσσαρες δίκες στη Θεσσαλονίκη (ΟΠΛΑ, ΜΛΑ, Οικονομική διαχείριση, Υπόθεση Πολκ)	
Χατζόπουλος, Αχλλέας. Οι προστάτες, 1943-1949	
Λεονταρίτης, Γεώργιος Α. Ο Γιάννης Μαρής για την υπόθεση Πολκ	
Καρίρης, Αθανάσιος Γ. Υπόθεση Πολκ - Στακτόπουλου : μια ανθρώπινη και δικαστική τραγωδία	

Εικόνα 3: Παράδειγμα οντότητας Event

Στο *ΑΣΕΛΙς* παρέχεται η δυνατότητα ανάπτυξης θεματικών επικεφαλίδων με βάση τα σχετικά βιβλιογραφικά πρότυπα. Οι θεματικές επικεφαλίδες στον κόσμο της πλατφόρμας *ReasonableGraph* δεν αποτελούνται από υποδιαίρεσεις κειμένου αλλά από αυτόνομες οντότητες που αποτελούν τα συστατικά μέρη των επικεφαλίδων. Για παράδειγμα, το θέμα «Ελλάδα – Ιστορία – Εμφύλιος πόλεμος, 1945-1949 – Βιβλιογραφία» είναι μια οντότητα Subject Chain, που δημιουργήθηκε από την αυτόνομη οντότητα Place «Ελλάδα», από μια αυτόνομη οντότητα Concept «Ιστορία», από την αυτόνομη οντότητα Event «Εμφύλιος πόλεμος, 1945-1949» και από μια αυτόνομη οντότητα Genre «Βιβλιογραφία»¹⁰.

Ελλάδα -- Ιστορία -- Εμφύλιος πόλεμος, 1945-1949 -- Βιβλιογραφία	
Είδος οντότητας	Θέμα
Μέρη θέματος	Ελλάδα (Περιοχή) Ιστορία (Έννοια) Εμφύλιος πόλεμος, 1945-1949 (Γεγονός) Βιβλιογραφία (Είδος)
Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδας	au.59250 — Ελλάς - Ιστορία - Εμφύλιος πόλεμος, 1944-1949 - Βιβλιογραφία
Πηγή καταλογογράφησης	Original: AltSol Company. - Rules: RDA

Θεματική επικεφαλίδα έργων	
Μπράτσης, Παντελής Α. Ο εμφύλιος πόλεμος 1945-1949 και η διαμόρφωση της ελληνικής βιβλιογραφικής παραγωγής από το 1945 μέχρι το 2016	
Ματθαίου, Άννα. Η εκδοτική περιπέτεια των Ελλήνων κομμουνιστών από το βουνό στην υπερορία, 1947-1968	
Fleischer, Hagen. Greece in the 1940s : a bibliographic companion	
Κουλούρης, Νίκος Α. Ελληνική βιβλιογραφία του Εμφυλίου Πολέμου, 1945-1949	

Εικόνα 4: Παράδειγμα Θεματικής επικεφαλίδας (Subject Chain)

¹⁰ Δείτε τη σχετική οντότητα και τις διασυνδέσεις της στη διεύθυνση <http://www.greekhistoryrepository.gr/archive/item/6549>

Για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες διαχείρισης των μεταδεδομένων που αφορούν τη δημιουργία αποθέματος για την ελληνική ιστορία, δημιουργήθηκαν ταξινομίες τοπικής χρήσης. Αυτές έχουν εισαχθεί σε ειδικά πεδία (attributes) των οντοτήτων της πλατφόρμα *ReasonableGraph* και παίρνουν ορισμένες και σταθερές τιμές, οι οποίες εντάσσονται στις θεματικές οντότητες Concept, Genre ή Event. Η πλατφόρμα *ReasonableGraph*, αξιοποιεί τις ταξινομίες και τις προβάλλει στον OPAC του *ΑΣΕΛΙς* μέσω των πολλαπλών φίλτρων. Οι τοπικές ταξινομίες χρησιμοποιούνται στο σύνολο των οντοτήτων του *ΑΣΕΛΙς*, και κυρίως στα Work και στα Person. Ας δούμε ορισμένες από αυτές.

Ταξινομίες έργων ΑΣΕΛΙς	
Είδος οντότητας	Έννοια
Γλώσσα οντότητας	Ελληνικά
Ισοδύναμος όρος	Ταξινομίες προσώπων ΑΣΕΛΙς
Πηγή καταλογογράφησης	Original: AltSol Company - Rules: RDA

Περιέχει τις έννοιες
Θεματική κατηγορία έργων
Γεωγραφική κάλυψη έργων
Πολιτική υποστήριξη έργων
Τυπολογίες έργων
Μορφές έργων
Χρονολογική κάλυψη έργων

Admin Edit status: finish

Εικόνα 5: Οι τοπικές ταξινομίες που αφορούν τα Work

Στα Work οι τοπικές ταξινομίες αφορούν:

(α) Τις Μορφές έργων που περιέχουν καθορισμένες τιμές Genre όπως, Βιβλιογραφικά έργα [προσώπων], Βιβλιογραφικά συλλογικά έργα, Βιβλιογραφικά έργα [φορέων], Κινηματογραφικά έργα, Συμβολές [σε συλλογικά έργα], Αρχαιακό υλικό, κλπ.

Μορφές έργων	
Είδος οντότητας	Έννοια
Τύπος έννοιας	Ταξινομίες έργων ΑΣΕΛΙς
Γλώσσα οντότητας	Ελληνικά
Στενότερος όρος	Τυπολογίες έργων
Πληροφοριακά στοιχεία	Τοπικής χρήσης ταξινομίες του ΑΣΕΛΙς
Πηγή καταλογογράφησης	Original: AltSol Company - Rules: RDA
Περιέχει τα είδη	
Περιοδικά έργα	
Αρχαιακό υλικό	
Βιβλιογραφικά έργα [ανυπόγραφα]	
Άρθρα [σε περιοδικά έργα]	
Συμβολές [σε συλλογικά έργα]	
Βιβλιογραφικά συλλογικά έργα	
Βιβλιογραφικά έργα [προσώπων]	
Κινηματογραφικά έργα	
Βιβλιογραφικά έργα [φορέων]	
Ακαδημαϊκά έργα	

Εικόνα 6: Οι τιμές της τοπικής ταξινόμιας «Μορφές έργων»

(β) Τις **Τυπολογίες έργων** που αποτελούν μια υποδιαίρεση της μορφής έργων και περιέχουν καθορισμένες τιμές Genre, όπως **Επιστημονικά έργα [Μονογραφίες]**, **Επιστημονικά έργα [Συμβολές]**, **Βιωματικά έργα [Μονογραφίες]**, **Διαδακτορικές διατριβές**, **Εικονογραφικά έργα**, **Τηλεγραφήματα [Αρχαιακό υλικό]**, κλπ.

Τυπολογίες έργων	
Είδος οντότητας	Έννοια
Τύπος έννοιας	Ταξινομίες έργων ΑΣΕΛΙς
Γλώσσα οντότητας	Ελληνικά
Ευρύτερος όρος	Μορφές έργων
Πληροφοριακά στοιχεία	Τοπικής χρήσης ταξινόμια του ΑΣΕΛΙς
Πηγή καταλογογράφησης	Original: AltSol Company - Rules: RDA
Περιέχει τα είδη	
Βιωματικά έργα [Συλλογικά]	
Ταινίες μυθοπλασίας	
Βιωματικά έργα [Συμβολές]	
Βιωματικά έργα [Άρθρα]	
Ερευνητικά έργα [Άρθρα]	
Φωτογραφίες [Αρχαιακό υλικό]	
Χάρτες [Αρχαιακό υλικό]	
Σημειώματα [Αρχαιακό υλικό]	
Τηλεγραφήματα [Αρχαιακό υλικό]	
Εισιγήσεις [Αρχαιακό υλικό]	
Έγγραφα [Αρχαιακό υλικό]	
Επιστολές [Αρχαιακό υλικό]	
Βιωματικά - λογοτεχνικά έργα	

Εικόνα 7: Οι τιμές της τοπικής ταξινόμιας «Τυπολογίες έργων»

(γ) Τη Χρονολογική κάλυψη των έργων που σχετίζονται με το περιεχόμενο των έργων σε σχέση με τα γεγονότα του εμφυλίου και περιέχει καθορισμένες τιμές Event, όπως Πριν 1940 - Μέχρι 12/1949, Από 10/1940 - Μετά 1950, Από 1943 - Μέχρι 03/1946, Από 1943 - Μέχρι 12/1949, κλπ.

Χρονολογική κάλυψη έργων	
Είδος οντότητας	Έννοια
Τύπος έννοιας	Ταξινομίες έργων ΑΣΕΛΙς
Γλώσσα οντότητας	Ελληνικά
Πληροφοριακά στοιχεία	Τοπικής χρήσης ταξινόμια του ΑΣΕΛΙς με βάση τη χρονολογική κάλυψη του περιεχομένου των έργων.
Πηγή καταλογογράφησης	Original: - Rules: RDA
Περιέχει τα Γεγονότα	
Από 04/1946 - Μετά 1950	
Από 04/1946 - Μέχρι 12/1949	
Από 03/1945 - Μέχρι 03/1946	
Από 10/1944 - Μέχρι 03/1946	
Από 1943 - Μετά 1950	
Από 1943 - Μέχρι 12/1949	
Από 1943 - Μέχρι 03/1946	
Από 1943 - Μέχρι 02/1945	
Από 10/1940 - Μέχρι 03/1946	
Από 10/1940 - Μέχρι 12/1942	
Πριν 1940 - Μέχρι 03/1946	
Πριν 1940 - Μέχρι 12/1942	
Από 1943 - Μέχρι 09/1944	
Από 10/1944 - Μετά 1950	

Εικόνα 8: Οι τιμές της τοπικής ταξινόμιας «Χρονολογική κάλυψη έργων»

(δ) Την Πολιτική υποστήριξη των έργων, που αφορά κυρίως σε βιωματικά έργα με σαφή πολιτικό προσανατολισμό. Παρέχονται εδώ καθορισμένες τιμές Concept, όπως Υποστήριξη Εθνικοφροσύνης, Υποστήριξη Αριστεράς και Χωρίς πολιτική υποστήριξη.

Πολιτική υποστήριξη έργων	
Είδος οντότητας	Έννοια
Τύπος έννοιας	Ταξινομίες έργων ΑΣΕΛΙς
Γλώσσα οντότητας	Ελληνικά
Πληροφοριακά στοιχεία	
<p>Τοπικής χρήσης ταξινόμια του ΑΣΕΛΙς με βάση τη πολιτική υποστήριξη των έργων σε σχέση με τις δύο αντιμαχόμενες βασικές παρατάξεις του ελληνικού εμφυλίου. Δεν εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία επιστημονικά - ιστοριογραφικά έργα. Η τοπική αυτή οντολογία διασυνδέεται με έννοιες (Concept).</p>	
Πηγή καταλογογράφησης	Original: AltSol Company - Rules: RDA
Περιέχει τα είδη	
Χωρίς πολιτική υποστήριξη	
Υποστήριξη Εθνικοφροσύνης	
Υποστήριξη Αριστεράς	
Άγνωστη πολιτική υποστήριξη	

Εικόνα 9: Οι τιμές της τοπικής ταξινόμιας «Πολιτική υποστήριξη έργων»

Οι σημαντικότερες τοπικές ταξινομίες στα Person αφορούν:

(α) Τη Συγγραφική ιδιότητα των προσώπων που περιέχει καθορισμένες τιμές Concept όπως, Δημιουργοί επιστημονικών έργων, Δημιουργοί βιοματικών έργων, Δημιουργοί κινηματογραφικών έργων, κλπ.

Συγγραφική ιδιότητα προσώπων	
Είδος οντότητας	Έννοια
Τύπος έννοιας	Ταξινομίες προσώπων ΑΣΕΛΙς
Γλώσσα οντότητας	Ελληνικά
Πληροφοριακά στοιχεία	
<p>Η ταξινόμια "Συγγραφική ιδιότητα προσώπων" χρησιμοποιείται στο αποθετήριο ΑΣΕΛΙς για να διαχωρίσει τα πρόσωπα που έχουν δημιουργήσει έργα που σχετίζονται στον ελληνικό εμφύλιο πόλεμο 1945-1949 με βάση το περιεχόμενό τους. Αν για παράδειγμα ένας ακαδημαϊκός έχει συγγράψει ένα έργο ακολουθώντας επιστημονική μεθοδολογία, το πρόσωπο αυτό θα ενταχθεί στην υποκατηγορία «Δημιουργοί επιστημονικών έργων». Επίσης, αν ένα πρόσωπο συγγράψει ένα έργο με τις προσωπικές του μαρτυρίες ή τα απομνημονεύματά του από τον εμφύλιο το πρόσωπο αυτό θα ενταχθεί στην υποκατηγορία «Δημιουργοί προσωπικών αφηγήσεων». Ένα πρόσωπο μπορεί να έχει δημιουργήσει έργα που ανήκουν σε περισσότερες από μια υποκατηγορίες της ταξινόμιας "Συγγραφική ιδιότητα προσώπων".</p>	
Πηγή καταλογγράφησης	Original: . - Rules: RDA
Περιέχει τις έννοιες	
Δημιουργοί εικονογραφικών έργων	
Δημιουργοί κινηματογραφικών έργων	
Δημιουργοί έργων δράσης (Λόγοι, υπομνήματα, εισηγήσεις κ.ά.)	
Δημιουργοί λογοτεχνικών έργων	
Δημιουργοί βιοματικών έργων	
Δημιουργοί ερευνητικών έργων	
Δημιουργοί επιστημονικών έργων	

Εικόνα 10: Οι τιμές της τοπικής ταξινόμιας «Συγγραφική ιδιότητα προσώπων»

(β) Τη Βιοματική σχέση με εμφύλιο που περιέχει καθορισμένες τιμές Concept όπως, Ενήλικες με εμπλοκή στον εμφύλιο, Ενήλικες χωρίς εμπλοκή στον εμφύλιο, Παιδιά - έφηβοι την περίοδο του εμφυλίου, κλπ.

Βιοματική σχέση με εμφύλιο	
Είδος οντότητας	Έννοια
Τύπος έννοιας	Ταξινομίες προσώπων ΑΣΕΛΙς
Γλώσσα οντότητας	Ελληνικά
Πληροφοριακά στοιχεία	
<p>Η ταξινόμια "Βιοματική σχέση με εμφύλιο" χρησιμοποιείται στο αποθετήριο ΑΣΕΛΙς για να κατηγοριοποιήσει τα πρόσωπα που είχαν βιοματικές εμπειρίες από τον εμφύλιο πόλεμο 1945-1949 με βάση το είδος του βιώματος. Η κατηγοριοποίηση αφορά σε ενήλικες της εποχής του εμφυλίου με εμπλοκή ή χωρίς εμπλοκή στα γεγονότα, ενήλικες που δεν γνωρίζουμε αν είχαν εμπλοκή, παιδιά ή έφηβους της εποχής και τέλος αλλοδαπούς που άμεσα ή έμμεσα είχαν εμπλοκή με τον εμφύλιο.</p>	
Πηγή καταλογγράφησης	Original: . - Rules: RDA
Περιέχει τις έννοιες	
Απόγονοι εμπλεκόμενων στον εμφύλιο	
Αλλοδαποί με εμπλοκή στον εμφύλιο	
Ενήλικες με άγνωστη εμπλοκή στον εμφύλιο	
Ενήλικες χωρίς εμπλοκή στον εμφύλιο	
Ενήλικες με εμπλοκή στον εμφύλιο	
Παιδιά - έφηβοι την περίοδο του εμφυλίου	

Εικόνα 11: Οι τιμές της τοπικής ταξινόμιας «Βιοματική σχέση με εμφύλιο»

(γ) Την Πολιτική υποστήριξη (περίοδος εμφυλίου), που αφορά το ποια από τις δύο αντιμαχόμενες παρατάξεις υποστήριζαν εκείνη την εποχή τα πρόσωπα. Περιέχονται εδώ καθορισμένες τιμές Concept, όπως Ανάμειξη στον εμφύλιο με Αριστερά, Ανάμειξη στον εμφύλιο με Εθνικοφροσύνη, Χωρίς ανάμειξη στον εμφύλιο, κλπ.

Πολιτική υποστήριξη (περίοδος εμφυλίου)	
Είδος οντότητας	Έννοια
Τύπος έννοιας	Ταξινομίες προσώπων ΑΣΕΛΙς
Γλώσσα οντότητας	Ελληνικά
Πληροφοριακά στοιχεία	
<p>Η ταξινόμια "Πολιτική υποστήριξη (περίοδος εμφυλίου)" χρησιμοποιείται στο αποθετήριο ΑΣΕΛΙς για να κατηγοριοποιήσει πρόσωπα ή φορείς που αναμείχθηκαν με τον εμφύλιο πόλεμο 1945-1949 είτε οικιοθελώς είτε αναγκαστικά σε μια από τις δύο αντιμαχόμενες παρατάξεις. Η ανάμειξη μπορεί να είχε διάφορες διαστάσεις, όπως συμμετοχή στις στρατιωτικές συγκρούσεις, πολιτική και ιδεολογική υποστήριξη μιας εκ των δύο αντιμαχόμενων παρατάξεων κλπ.</p>	
Πηγή καταλογογράφησης	Original: - Rules: RDA
Περιέχει τις έννοιες	
Ανάμειξη στον εμφύλιο με Αριστερά & Εθνικοφροσύνη	
Ένοπλα σώματα και μονάδες Αριστεράς	
Ένοπλα σώματα και μονάδες Εθνικοφροσύνης	
Φορείς με άγνωστη ανάμειξη ή υποστήριξη	
Άγνωστη ανάμειξη στον εμφύλιο	
Χωρίς ανάμειξη στον εμφύλιο	
Ανάμειξη στον εμφύλιο με Αριστερά	
Ουδέτεροι οργανισμοί	
Φορείς υποστήριξης Εθνικοφροσύνης	
Φορείς υποστήριξης Αριστεράς	
Ανάμειξη στον εμφύλιο με Εθνικοφροσύνη	

Εικόνα 12: Οι τιμές της τοπικής ταξινόμιας «Πολιτική υποστήριξη»

(δ) Την Προσωπική πορεία σχετιζομένων με Αριστερά, που σχετίζεται με την τύχη των προσώπων που συμμετείχαν στο εμφύλιο στο πλευρό της Αριστεράς, από το 1945 και μέχρι τα πρώτα μετεμφυλιακά χρόνια. Περιέχονται εδώ καθορισμένες τιμές Concept, όπως Εγκλεισμός σε φυλακές ή/και τόπους εξορίας, Θάνατος εξαιτίας της εμφύλιας διαμάχης, Ένταξη στον Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας, Πολιτική προσφυγιά στις Ανατολικές χώρες κλπ.

Προσωπική πορεία εμπλεκόμενων με Αριστερά	
Είδος οντότητας	Έννοια
Τύπος έννοιας	Ταξινομίες προσώπων ΑΣΕΛΙς
Γλώσσα οντότητας	Ελληνικά
Πληροφοριακά στοιχεία	
<p>Η ταξινόμια "Προσωπική πορεία εμπλεκόμενων με Αριστερά" χρησιμοποιείται στο αποθετήριο ΑΣΕΛΙς για να κατηγοριοποιήσει τα πρόσωπα που σχετίστηκαν με την Αριστερά κατά την περίοδο του ελληνικού εμφυλίου πολέμου 1945-1949 ώστε να προβληθούν χρήσιμες πληροφορίες που σχετίζονται (α) με το ποια από αυτά τα πρόσωπα συμμετείχαν εθελοντικά ή μη, στον Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας, (β) ποια πρόσωπα από αυτά υπέστησαν ποινικές διώξεις κατά τη διάρκεια του εμφυλίου ή και μετά, (γ) ποια έγιναν πολιτικοί πρόσφυγες στις Ανατολικές χώρες, (δ) ποια θανατώθηκαν στα πεδία των μαχών και στους τόπους εκτελέσεων, (ε) ποια στρατεύθηκαν από τον Εθνικό Στρατό και πολέμησαν τις δυνάμεις της Αριστεράς.</p>	
Πηγή καταλογογράφησης	Original: - Rules: RDA
Περιέχει τις έννοιες	
Στράτευση στον Εθνικό Στρατό	
Επιστράτευση από τον Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας	
Θάνατος εξαιτίας της εμφύλιας διαμάχης	
Πολιτική προσφυγιά στις Ανατολικές χώρες	
Εγκλεισμός σε φυλακές ή/και τόπους εξορίας	
Ένταξη στον Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας	

Εικόνα 13: Οι τιμές της τοπικής ταξινόμιας «Προσωπική πορεία σχετιζομένων με Αριστερά»

(ε) Τις Ιδιότητες σχετιζόμενων με Εθνικοφροσύνη, με τις οποίες συνδέονται πρόσωπα που υποστήριξαν στον εμφύλιο τις κυβερνητικές δυνάμεις. Περιέχονται εδώ καθορισμένες τιμές Concept, όπως Αξιωματικοί Εθνικού Στρατού, Εφεδροι αξιωματικοί και στρατιώτες Εθνικού Στρατού, Εθνικόφρονες δικαστικοί και δικηγόροι, Πολιτικό προσωπικό κυβερνητικών δυνάμεων, κλπ.

Ιδιότητες εμπλεκόμενων με Εθνικοφροσύνη	
Είδος οντότητας	Έννοια
Τύπος έννοιας	Ταξινομές προσώπων ΑΣΕΛΙς
Γλώσσα οντότητας	Ελληνικά
Πληροφοριακά στοιχεία	
<p>Η ταξινόμια "Ιδιότητες εμπλεκόμενων με Εθνικοφροσύνη" χρησιμοποιείται στο αποθετήριο ΑΣΕΛΙς για να παρουσιάσει κατηγοριοποιήσει διάφορες ιδιότητες των προσώπων που σχετίστηκαν με τις Εθνικόφρονες δυνάμεις την περίοδο του ελληνικού εμφυλίου πολέμου 1945-1949. Οι ιδιότητες αυτές αφορούν πολιτικά και στρατιωτικά αξιώματα, συμμετοχή σε παραστρατιωτικές ομάδες και σώματα ασφαλείας, επαγγέλματα, κλπ.</p>	
Πηγή καταλογογράφησης	Original: . - Rules: RDA
Περιέχει τις έννοιες	
Εθνικόφρονες ακαδημαϊκοί	
Εθνικόφρονες κρατικοί υπάλληλοι	
Μέλη σωμάτων ασφαλείας Εθνικοφροσύνης	
Εθνικόφρονες εκπαιδευτικοί	
Έφεδροι αξιωματικοί και στρατιώτες Εθνικού Στρατού	
Εθνικόφρονες δικαστικοί και δικηγόροι	
Εθνικόφρονες κληρικοί και ιεράρχες	
Εθνικόφρονες δημοσιογράφοι	
Αξιωματικοί Εθνικού Στρατού	
Μέλη ενόπλιων παρακρατικών ομάδων	
Πολιτικό προσωπικό κυβερνητικών δυνάμεων	

Εικόνα 14: Οι τιμές της τοπικής ταξινόμιας «Ιδιότητες σχετιζόμενων με Εθνικοφροσύνη»

Στο ΑΣΕΛΙς, ακολουθώντας τη βασική αρχή του LRM, δώσαμε βαρύτητα στην καταγραφή των έργων (Work) και όχι των εκδόσεων (Manifestation). Τα έργα βρίσκονται στην κορυφή του δέντρου των οντοτήτων της ανθρώπινης δημιουργίας και δημιουργούνται για αυτά μοναδικά μεταδεδομένα που είναι συμβατά με τα διεθνή πρότυπα και κανόνες. Τα έργα συνδέονται πάντα με εκφράσεις τους (Expression) στην πρωτότυπη γραφή τους ή στις μεταφράσεις τους. Και τα Expression συνδέονται πάντα με τις διαθέσιμες εκδόσεις (Manifestation) και τα σχετικά αντίτυπα (Item). Στους χρήστες και στους καταλογογράφους του ΑΣΕΛΙς τα αποτελέσματα παρουσιάζονται με τις παρακάτω συνοπτικές και αναλυτικές μορφές.

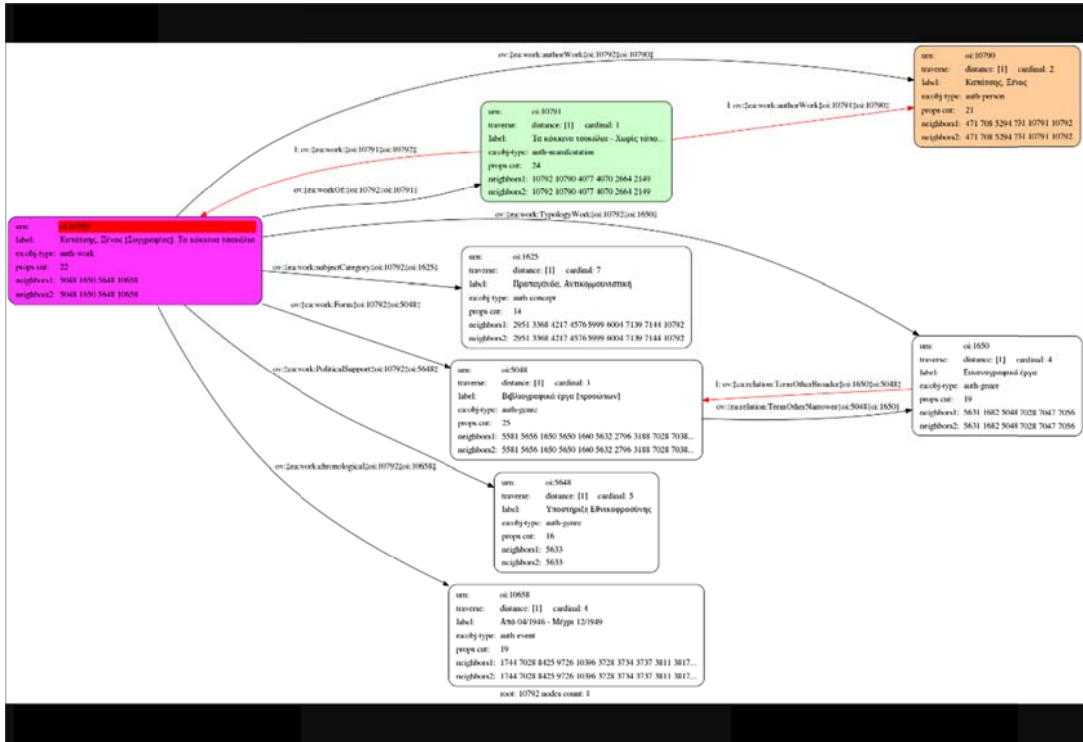
<p>Ιατρίδης, Γιάννης O. Revolt in Athens Διαθέσιμες εκδόσεις:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέγερση στην Αθήνα : ο κομμουνιστικός "Δεύτερος Γύρος" - 1η έκδοση. - Αθήνα: Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη, c1973. 2. Εξέγερση στην Αθήνα : ο κομμουνιστικός "Δεύτερος Γύρος" - Αθήνα: Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη, 2013. 3. Revolt in Athens : the Greek Communist "Second Round," 1944-1945 - Originally published in 1972. - Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1972. 	
<p>Fleischer, Hagen. Im Kreuzschatten der Mächte Διαθέσιμες εκδόσεις:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Στέμμα και σβάστικα : η Ελλάδα της Κατοχής και της Αντίστασης, 1941-1944 - Αθήνα: Το Βήμα [Εφημερίδα], 2009. 2. Στέμμα και σβάστικα : η Ελλάδα της Κατοχής και της Αντίστασης, 1941-1944 - Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, [1988]. 3. Im Kreuzschatten der Mächte : Griechenland, 1941-1944 (Okkupation - Resistance - Kollaboration) - Frankfurt am Main: Verlag Peter Lang, 1986. 	

Εικόνα 15: Εμφάνιση των διασυνδέσεων μεταξύ των οντοτήτων της 1^{ης} ομάδας στο περιβάλλον του OPAC

		<p>Ιατρίδης, Γιάννης O. [Συγγραφέας]. Revolt in Athens [edit] [admin] [opac] ↳ expression: Πρωτότυπο ↳ manifestation: Revolt in Athens : the Greek Communist "Second Round," 1944-1945 - Originally published in 1972. - Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1972. [edit] [admin] [opac] ↳ expression: Μετάφραση του "Revolt in Athens" στα ελληνικά / Τσαμπίρης, Κυριάκος [Μεταφραστής] [edit] [admin] [opac] ↳ manifestation: Εξέγερση στην Αθήνα : ο κομμουνιστικός "Δεύτερος Γύρος" - 1η έκδοση. - Αθήνα: Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη, c1973. [edit] [admin] [opac] ↳ manifestation: Εξέγερση στην Αθήνα : ο κομμουνιστικός "Δεύτερος Γύρος" - Αθήνα: Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη, 2013. [edit] [admin] [opac]</p> <p style="text-align: right;">brattis : pbrattis : 24/06/2018 09:28</p>
		<p>Fleischer, Hagen (1944-) [Συγγραφέας]. Im Kreuzschatten der Mächte [edit] [admin] [opac] ↳ expression: Πρωτότυπο ↳ manifestation: Im Kreuzschatten der Mächte : Griechenland, 1941-1944 (Okkupation - Resistance - Kollaboration) - Frankfurt am Main: Verlag Peter Lang, 1986. [edit] [admin] [opac] ↳ expression: Ελληνική μετάφραση του "Im Kreuzschatten der Mächte" από τον Χάγκεν Φλάισερ / Fleischer, Hagen [Μεταφραστής] [edit] [admin] [opac] ↳ manifestation: Στέμμα και σβάστικα : η Ελλάδα της Κατοχής και της Αντίστασης, 1941-1944 - Αθήνα: Το Βήμα [Εφημερίδα], 2009. [edit] [admin] [opac] ↳ manifestation: Στέμμα και σβάστικα : η Ελλάδα της Κατοχής και της Αντίστασης, 1941-1944 - Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, [1988]. [edit] [admin] [opac]</p> <p style="text-align: right;">brattis : pbrattis : 24/06/2018 09:28</p>

Εικόνα 16: Εμφάνιση των διασυνδέσεων μεταξύ των οντοτήτων της 1^{ης} ομάδας στο περιβάλλον της καταλογογράφησης

Μέχρι εδώ παρουσιάσαμε ένα μόνο μέρος από το περιεχόμενο και τις δυνατότητες του *ΑΣΕΛΙς*. Το ερώτημα που μπορεί να δημιουργηθεί είναι το πώς οι τελικοί χρήστες του *ΑΣΕΛΙς* μπορούν να εντοπίσουν τα μεταδεδομένα που υπάρχουν σε αυτό. Η απάντηση έρχεται από το πώς η πλατφόρμα ReasonableGraph διαχειρίζεται και προβάλλει τα μεταδεδομένα. Καθώς η πλατφόρμα χρησιμοποιεί προηγμένες τεχνολογίες στη διαχείριση των μεταδεδομένων (π.χ. γράφο) και υποστηρίζει τα σημασιολογικά δεδομένα, παρέχει και αντίστοιχες προηγμένες τεχνολογίες για την ανάκτηση και προβολή τους.

Εικόνα 17: Εμφάνιση γράφου με τις διασυνδέσεις μιας οντότητας, όπως εμφανίζεται στην πλατφόρμα ReasonableGraph

Για να εντοπίσουμε τα πλούσια μεταδεδομένα του ΑΣΕΛΙς μπορούμε, εκτός της παραδοσιακής αναζήτησης, να χρησιμοποιήσουμε τα φίλτρα, τα οποία προσφέρουν μια εύκολη και γρήγορη πλοήγηση στις διαθέσιμες οντότητες.

Φίλτρα	Φίλτρα	Φίλτρα	Φίλτρα
Δημιουργοί ☐ Μαραντζίδης Νίκος Α. 18 ☐ Μιχαηλίδης Ιάκωβος Δ. 18 ☐ Βερβενιώτη Τασούλα 17 ☐ Ιατριδής Γιάννης Ο. 14 ☐ Σφήκας Θανάσης Δ. 14 ☐ Καλύβας Στάθης Ν. 11 περισσότερα ...	Εκδότες ☐ Αυτοεκδόσεις 85 ☐ Χωρίς όνομα 43 ☐ Επίκεντρο 27 ☐ Σύγχρονη Εποχή 22 ☐ Θεμέλιο 19 ☐ Φιλίστωρ 19 περισσότερα ...	Εθνικότητα ☐ Έλληνας 545 ☐ Ελληνίδα 131 ☐ Αμερικανός 13 ☐ Βρετανός 8 ☐ Γερμανός 8 ☐ Ελληνοαμερικανός 3 περισσότερα ...	☐ Έλληνες παραγωγοί, διαθέτες και εκδότες έργων 166 ☐ Ξένοι παραγωγοί, διαθέτες και εκδότες έργων 40 ☐ Πολιτικά κόμματα, Ελληνικά 37 ☐ Φορείς έρευνας ελληνικής ιστορίας 35 ☐ Στρατιωτικές δυνάμεις Ελληνικές 32 ☐ Ελληνικές κυβερνήσεις περιόδου 1941-1949 27
Μορφή έργων ☐ Συμβολές [σε συλλογικά έργα] 514 ☐ Βιβλιογραφικά έργα [προσώπων] 407 ☐ Βιβλιογραφικά έργα [φορέων] 62 ☐ Βιβλιογραφικά συλλογικά έργα 47 ☐ Αρχαιακό υλικό 18 ☐ Άρθρα [σε περιοδικά έργα] 15 περισσότερα ...	Τόπος έκδοσης ☐ Αθήνα 491 ☐ Θεσσαλονίκη 82 ☐ Χωρίς τόπο 51 ☐ New York, N.Y. 8 ☐ Λονδίνο 8 ☐ "Ελεύθερη Ελλάδα" 4 περισσότερα ...	Επάγγελμα ☐ Πανεπιστημιακός 179 ☐ Πολιτικός 106 ☐ Ερευνητής 88 ☐ Δημοσιογράφος 82 ☐ Ιστορικός 58 ☐ Στρατιωτικός 40 περισσότερα ...	Τύποι γεγονότων ☐ Χρονολογική κάλυψη έργων 23 ☐ Στρατιωτικά γεγονότα του ελληνικού εμφυλίου 20 ☐ Συνέδρια σχετικά με την ελληνική ιστορία της δεκαετίας του 1940 19 ☐ Βίαια γεγονότα του ελληνικού εμφυλίου 8 ☐ Νομικά γεγονότα του ελληνικού εμφυλίου 8 ☐ Πολιτικά γεγονότα του ελληνικού εμφυλίου 7

Εικόνα 18: Επιλεγμένα φίλτρα του ΑΣΕΛΙς από διάφορες οντότητες

Ας δώσουμε ένα παράδειγμα. Από την αρχική οθόνη του *ΑΣΕΛΙς* θα επιλέξω την οντότητα [Πρόσωπα](#) από το «*Τύπος οντοτήτων*». Θα εμφανιστούν τα πρόσωπα που υπάρχουν στο *ΑΣΕΛΙς* και είναι 844. Από τα [Πρόσωπα](#) θα επιλέξω στο φίλτρο «*Συγγραφικές ιδιότητες*» την τιμή [Δημιουργοί βιοματικών έργων](#) για να δω 188 πρόσωπα που έχουν δημιουργήσει βιοματικά έργα που σχετίζονται με τον εμφύλιο. Στη συνέχεια θα επιλέξω από το φίλτρο «*Βιοματική σχέση με εμφύλιο*» τις τιμές [Ενήλικες με εμπλοκή στον εμφύλιο](#) και [Παιδιά - έφηβοι την περίοδο του εμφυλίου](#) για να δω τα σχετικά πρόσωπα. Τα πρόσωπα τώρα θα γίνουν 172. Έπειτα θα επιλέξω την τιμή [Ανάμειξη στον εμφύλιο με Αριστερά](#) από το φίλτρο «*Πολιτική υποστήριξη*» για να δω τα 113 πρόσωπα που είχαν όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά. Αυτού του τύπου το πολλαπλό φιλτράρισμα των οντοτήτων του *ΑΣΕΛΙς* μπορεί να συνεχιστεί μέχρι ο χρήστης να φτάσει στο τελικό αποτέλεσμα που επιθυμεί.

The screenshot shows the search interface of the ASELI database. At the top, there is a search bar with the text 'Αναζήτηση στο ΑΣΕΛΙς'. Below it, there is a search input field with the placeholder 'Όρος Αναζήτησης: Εισάγετε τον όρο αναζήτησης' and buttons for 'Αναζήτηση' and 'Καθαρισμός'. The main content area displays 'Βρέθηκαν 113 αποτελέσματα' and a list of search results. Each result includes a name and birth/death dates, a small portrait photo, and a 'Υποβολή' button. The search filters are visible on the right side, showing the selected filters: 'Πρόσωπα' (113), 'Δημιουργοί βιοματικών έργων' (113), 'Ενήλικες με εμπλοκή στον εμφύλιο' (10), 'Παιδιά - έφηβοι την περίοδο του εμφυλίου' (6), 'Ανάμειξη στον εμφύλιο με Αριστερά' (3), 'Επιχειρηματίες' (2), and 'Κινηματογραφικά έργα' (2).

Εικόνα 19: Εμφάνιση επιλεγμένων προσώπων μετά από χρήση πολλαπλών φίλτρων από το παραπάνω παράδειγμα

5. Προβληματισμοί σε σχέση με το *ΑΣΕΛΙς* και μελλοντικές επεκτάσεις.

Στο *ΑΣΕΛΙς* περιέχονται σήμερα 5.000 περίπου πλήρως ανεπτυγμένες οντότητες. Τα *Work* είναι η πολυπληθέστερη οντότητα με 1098 εγγραφές, 525 εκ των οποίων αφορούν βιβλιογραφικά έργα και 529 συμβολές σε συλλογικά έργα. Οι εκδόσεις είναι 719, τα πρόσωπα 844, οι φορείς 663, τα γεγονότα 105, κοκ. Στο *ΑΣΕΛΙς* έχει περαστεί μέχρι σήμερα ένα μικρό σχετικά μέρος των δεδομένων που είχα συλλέξει κατά τη μεταπτυχιακή μου εργασία, το οποίο το υπολογίζω στο 30% των διαθέσιμων

στοιχείων. Να σημειώσω όμως ότι έχει εισαχθεί στο *ΑΣΕΛΙς* και ένας σημαντικός αριθμός έργων και άλλων οντοτήτων που δεν τις είχα συμπεριλάβει στην εργασία μου.

Με την ολοκλήρωση δύο χρόνων λειτουργίας του *ΑΣΕΛΙς* θεωρώ ότι μπορούμε να έχουμε τα πρώτα συμπεράσματα για αυτό. Το πρώτο αφορά στο ότι μπορέσαμε, σε ένα πραγματικό περιβάλλον, να δημιουργήσουμε αμιγώς σημασιολογικά διασυνδεδεμένα δεδομένα, ώστε να παρουσιάσουμε στην ευρύτερη κοινότητα δημιουργών πολιτιστικού αποθέματος ότι είναι εφικτό κάτι τέτοιο. Το δεύτερο αφορά την πρακτική υλοποίηση των εννοιολογικών μοντέλων της οικογένειας του FRBR – LRM και των κανόνων RDA, που παρά τα όποια προβλήματα, που σχετίζονταν με εξειδικευμένες περιπτώσεις διασυνδέσεων μεταξύ των οντοτήτων της πρώτης ομάδας του FRBR (π.χ. το πρόβλημα του από πιο σημείο θεωρούμε ότι μια διασκευή ενός έργου είναι Expression ή νέο Work), θεωρώ ότι είναι εφικτή και μπορεί να γίνει αποδεκτή από τους επαγγελματίες του χώρου και ειδικότερα από τους νεώτερους που δυσκολεύονται να κατανοήσουν τις συμβάσεις και τους περιορισμούς που επιβάλουν τα μορφότυπα MARC. Το τρίτο αφορά τη διαλειτουργικότητα των μεταδεδομένων, που είναι εφικτή μέσω των νέων τεχνολογιών, καθώς παρέχει τη δυνατότητα διαφορετικής αντιμετώπισης και εμφάνισης εντελώς διαφορετικών και μη βιβλιογραφικών τύπων υλικού, όπως είναι το αρχειακό υλικό, χωρίς να επηρεάζεται η δημιουργία και η εμφάνιση των βιβλιογραφικών μεταδεδομένων. Το τέταρτο και πολύ σημαντικό είναι η δυνατότητα προσθήκης τοπικών ταξινομιών, που μπορούν να εξειδικευτούν ανάλογα με το είδος της ψηφιακής συλλογής που δημιουργείται χωρίς να χρειάζεται να «πειράζουμε» τον δομημένο βιβλιογραφικό κόσμο.

Το *ΑΣΕΛΙς* σήμερα, λόγω έλλειψης πόρων και προσωπικού χρόνου απλά συντηρείται. Κατά καιρούς γίνονται κάποιες προσθήκες νέων συνήθως βιβλιογραφικών έργων ώστε να υπάρχει ενημέρωση σχετικά με τις νέες εκδόσεις. Άμεσος στόχος μας είναι το άνοιγμα στις σχετικές επιστημονικές κοινότητες, ώστε να βρεθούν ερευνητές που θα θελήσουν είτε να συνεισφέρουν μεταδεδομένα πάνω στη επιλεγμένη ιστορική περίοδο είτε θα θελήσουν να προσθέσουν μεταδεδομένα που αφορούν προηγούμενες ή επόμενες περιόδους της ελληνικής ιστορίας. Απώτερος στόχος είναι η παραχώρηση του *ΑΣΕΛΙς* σε Ίδρυμα Πολιτιστικής Κληρονομιάς ώστε να συνεχιστεί η καταγραφή του συνόλου των πληροφοριακών πηγών που αφορούν την ελληνική ιστορία αλλά και να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του project. Τέλος, στους μελλοντικούς στόχους είναι η δυνατότητα προσθήκης λειτουργιών πληθοπορισμού (crowdsourcing), ώστε μεγαλύτερες πληθυσμιακά ομάδες να μπορούν να συνεισφέρουν μεταδεδομένα και ψηφιακά τεκμήρια στον δομημένο κόσμο του *ΑΣΕΛΙς*.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Anne Burdick, Johanna Drucker, Peter Lunenfeld, Todd Presner, Jeffrey Schnapp (2012). *Digital Humanities*. Cambridge, Mass : MIT Press.

- Barbara Tillet (2004). *What is FRBR? : a conceptual model for the bibliographic universe*. Washington : Library of Congress, Cataloging Distribution Service
- de Boer, V., Merono Penuela, A., & Ockeloen, C. (2016). Linked Data for Digital History: Lessons Learned from Three Case Studies. *Anejos de la Revista de Historiografia*, 4, 139-162.
- Ide, N., & Woolner, D. (2007). Chapter 7 - Historical Ontologies. Στο K. Ahmad, C. Brewster, & M. Stevenson, *Worlds and Intelligenece II* (σσ. 137-152). Springer Netherlands.
- Lois Mai Chan and Marcia Lei Zeng. (2006). Metadata interoperability and Standardization – a study of methodology Part I. *in D-Lib Magazine*, 12 (6).
- M. Paolucci, T. K. (2002). "Semantic Matching of Web Services Capabilities". *In Proceedings of International Semantic Web Conference*, σσ. pp.333-347.
- Merono-Penuela, A., & Hoekstra, R. (2014). What is Linked Historical Data? Στο K. Schlobash, S. Lambrix, & E. Hyvonen, *Knowledge Engineering and Knowledge Management - EKAW 2014*. Springer.
- Pat Riva, Patrick Le Bœuf, Maja Žumer (2017). *IFLA Library Reference Model : A Conceptual Model for Bibliographic Information*. Den Haag : IFLA.
- S. Zapounidou, M. Sfakakis, C.Papatheodorou (2016). Representing and integrating bibliographic information into the Semantic Web: a comparison of four conceptual models. *In Journal of Information Science*, 43(4): 525–553
- T. Berners-Lee, J. H. (May 2001). The Semantic Web. *Scientific Am*, σσ. pp. 34– 43.
- Λίνα Μπουντούρη (2012). *Διαλειτουργικότητα σχημάτων μεταδεδομένων: μια προσέγγιση με τη χρήση της οντολογίας CIDOC CRM*. Κέρκυρα: Ιόνιο Πανεπιστήμιο.
- Μαρία Ασλανίδη (2017). *Περιγραφικά δεδομένα στον 21^ο αιώνα*. Αθήνα : Κλειδάριθμος
- Παντελής Μπράττης (2016). *Ο εμφύλιος πόλεμος 1945-1949 και η διαμόρφωση της ελληνικής βιβλιογραφικής παραγωγής από το 1945 μέχρι το 2016*. Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο
- Πανωρέα Γαϊτάνου (2016). *Ολοκλήρωση σχημάτων μεταδεδομένων πολιτισμικής πληροφορίας με τη χρήση της οντολογίας CIDOC CRM*. Κέρκυρα: Ιόνιο Πανεπιστήμιο.